

Transparentnost Srbija
Transparency Serbia

Transparentnost Srbija
pregled aktivnosti za period
27. avgust - 2. septembar 2016. godine

Bilten broj 36/2016

Sadržaj:

Aktivnosti	2
Pod lupom	4
Neodgovorena pitanja o 24 "privatizacije"	4
Ustavni sud i vladin koordinator	4
Kriterijumi za imenovanje direktora javnih preduzeća	6
Kad mediji saznaju da će se poštovati zakon	7
Šta govore dva uspešno rešena slučaja Poverenika	7
Saopštenje	8
Šta očekivati od Vlade Srbije u borbi protiv korupcije	8
Mediji	10
TS: Vlada mora da se više posveti borbi protiv korupcije da bi ostvarila napredak	10
TS: Više pažnje posvetiti borbi protiv korupcije	11

Aktivnosti

Uz redovan rad na tekućim projektima, što obuhvata širok dijapazon oblasti povezanih sa sprečavanjem korupcije, izdvajaju se aktivnosti koje treba da doprinesu povećanju transparentnosti, kao jednom od najmoćnijih antikorupcijskih oružja. Već smo pominjali da smo započeli aktivnosti u saradnji sa šest gradova i opština na povećanju njihove transparentnosti (svojevrsan nastavak [projekta LTI 2015](#)). I dalje postoje ozbiljni problemi u vezi sa transparentnošću Vlade Srbije. Ponovo smo uputili zahtev u kome tražimo podatke o savetnicima premijera angažovanim od izbora 2014. godine do danas. Povod je bio što smo iz jedne vesti saznali za postojanje još jednog stranog savetnika. Vest je sama po sebi neobična - Tanjug je izvestio da je premijer posredovao u susretu gradonačelnika Vranja i Subotice (inače, obojica funkcioneri partije na čijem je čelu upravo premijer), a ta informacija je objavljena pod naslovom "Vučić dao predlog, spajaju sever i jug Srbije". U vesti je bila i ocena "Vučićevog savetnika sa privlačenje investija, nemačkog eksperta Jerga Heskensa" da "dva grada mogu mnogo da nauče jedan od drugog".

Antikorupcijsko savetovalište (ALAC) TS bilo je aktivno u protekloj sedmici. Primili smo 25 poziva na telefon 0800 081 081 a još 13 slučajeva otvoreno je na osnovu informacija dobijenih na mejl ts@transparentnost.org.rs, poštom, preko Facebooka, ličnim kontaktima, sa interneta ili iz pres klipinga.

Tako nam se, na primer, gospođa Snežana Đuričin obratila u vezi sa problemom koji ima na nepokretnosti u Donjoj Konjuši. Na parceli za koju gospođa Đurišin smatra da njena rodbina polaže pravo, izgrađena je "Vinarija" u okviru investicionog projekta preduzeća Toplički vinogradi d.o.o. U sudskom procesu koji je i dalje u toku, presuđeno je da parcela ne predstavlja svojину klijenta koji se obratio ALAC savetovalištu. Na presude gosoda Đuričin ima ozbiljne zamerke, pre svega na to kako je sud odredio pravni osnov sticanja svojine na nepokretnosti drugog lica. Transparentnost Srbija će pokušati da pribavi sve relevantne dokumente koji bi mogli da daju realnu sliku u vezi sa slučajem, pa na osnovu toga donese zaključak. Ono je što je evidentno jeste da imamo veliki broj žalbi na rad pravosudnih organa nakon čijeg pregledanja zaključujemo da je veliki broj građana zaista u pravu kad je u pitanju postupanje sudova i tužilaštava.

Kako je započela nova školska godina, tako su ponovo aktivni i interesantni slučajevi oko izbora udžbenika za narednu školsku godinu u osnovnim i srednjim školama u Srbiji. Napominjemo da je naše Antikorupcijsko savetovalište u prošloj godini imalo desetak prijava u vezi sa postupkom odabira udžbenika. Nekoliko građana nam je podnelo prijave i ukazalo na poklone odnosno pogodnosti koji su nuđeni ili obezbeđeni prosvetnim radnicima, direktorima škola i drugim pojedincima kako bi obezbedili interese nekoliko izdavačkih kuća u tim prosvetnim ustanovama.

Građani su ukazivali i na odlaske prosvetara na izuzetno skupe konferencije i skupove, luksuzna letovanja ili praznična putovanja, ali i na „donacije” u računarima ili drugoj opremi. Zakon zabranjuje bilo kakvo uslovljavanje i poklone, odnosno donacije, prilikom izbora udžbenika.

U prikupljanju podataka u ovim slučajevima susreli smo se sa problemom - Ministarstvo prosvete nije vodilo elektronski registar sa podacima o nazivu škola i broju učenika koji koriste pojedine udžbenike, a što je propisano Zakonom o udžbenicima u članu 17

U protekloj sedmici na našem internet sajtu objavili smo sedam tekstova, a na [Facebook stranici](#) osam tekstova, komentara i linkova u vezi sa antikorupcijskim aktuelnostima. Na Tviteru je najviše pažnje izazvao [naš tviit](#) u vezi sa razmatranjem ustavnosti vladine odluke o formiranju anitkorupcijskog koordinacionog tela. Aktivnostima Transparentnosti Srbija ili temama o kojima su govorili predstavnici naše organizacije, bilo je posvećeno 29 tekstova ili priloga u medijima u proteklih sedam dana.

Transparentnost Srbija

Prenosimo izbor tekstova koje smo objavili u prethodnoj sedmici:

Pod lupom¹

Neodgovorena pitanja o 24 "privatizacije"

2. septembar 2016.

U Blicu se pojavljuju navodi iz odgovora javnog tužilaštva Savetu za borbu protiv korupcije povodom istraga po 24 ranija (do 2012) izveštaja tog Vladinog tela. Iako je glavni utisak iz ovih vesti relativno mali broj pokrenutih i još manji okončanih krivičnih postupaka, postoji i mnogo drugih pitanja na koja bi javnost morala da dobije odgovor.

Naime, izveštaji Saveta nisu krivične prijave, već analize pojedinih spornih slučajeva ili širih problema. Zbog toga pored odgovora na pitanje o krivičnoj odgovornosti mora da postoji i odgovor o tome šta su ministarstva i druga tela utvrdila povodom izveštaja Saveta, i još važnije, šta su preduzeli da se problemi reše i da se ne ponove na sličan način.

Kada je pak reč o krivičnoj odgovornosti, bitno je da javnost zna koliko je optužnica suštinski u vezi sa onim što piše u Savetovim izveštajima a koliko se odnosi na usputna otkrića drugih nezakonitosti. Još važnije je da se zna da li su baš sva potencijalno sporna pitanja na koja je Savet ukazao ispitana sa stanovišta krivične odgovornosti (takvu informaciju tužilaštva bi trebalo da verifikuje i objavi Savet). Ništa manje važno za građane nije ni saznanje o postupanju tužilaštva – da li se na ovim slučajevima radilo nakon objavljivanja ili se čekala politička odluka i/ili odobrenje.

¹<http://goo.gl/PjRIEj>

IZVEŠTAJ TUŽILAŠTVA Šta je sa istragama o 24 sporne privatizacije?

Suzana Lakić | 01. 09. 2016 - 19:37h | Komentara: 7

Otkako je policija pre tri godine završila istragu o "čuvene" 24 sporne privatizacije, donete su dve oslobađajuće presude, jedna osuđujuća, a utvrđeno je da čak u 11 slučajeva nije bilo krivičnog dela.

Najzad, možda i najvažnija je sadašnja i buduća praksa – podatak o tome da li slučajeve iz izveštaja Saveta od 2012. do sada tužilaštvo redovno čita i da li ispituje tragove moguće krivične odgovornosti u njima.

Ustavni sud i vladin koordinator

1. septembar 2016.

Pre 15 meseci je podneta inicijativa za ocenu ustavnosti i zakonitosti Vladine odluke o osnivanju Koordinacionog tela za primenu Akcionog plana za sprovođenje Nacionalne strategija za borbu protiv korupcije za period od 2013. do 2018. Za razliku od mnogih drugih i često daleko bitnijih inicijativa za ocenu ustavnosti koje su podnosili predstavnici civilnog društva ili opozicione političke partije, o kojima još uvek nije rešeno (međudržavni sporazum Srbije i UAE) ili gde je doneta odluka da se „ne pokrene postupak“ (zakon o „načinu isplate“ penzija), ovde je pređena prva stepenica ka uspešnom osporavanju odluke.

Naime, kako javlja podnosilac inicijative, politički pokret „Dosta je bilo“, Ustavni sud je taj postupak formalno započeo odlukom od 7. jula 2016, nakon čega je Vladi ostavljen rok od 60 dana da se izjasni.

Već smo pisali detaljno (<http://goo.gl/EG2ejy>) da Odluka o osnivanju Koordinacionog tela za primenu Akcionog plana za sprovođenje Nacionalne strategija za borbu protiv korupcije za period od 2013. do 2018. nije dovoljno precizna u pogledu ovlašćenja ovog tela, da otvara prostor za tumačenja u pravcu proširenja nadležnosti Vlade na druge grane vlasti i nezavisne državne organe i da može stvoriti konfuziju kod obveznika Strategije kod izveštavanja o sprovođenju Akcionog plana.

Odluka u članu 2. ostavlja prostor za tumačenje da je reč o želji izvršne vlasti da koordiniše obavljanje poslova iz nadležnosti organa koji joj nisu podređeni - organe pravosuđa, lokalne samouprave, nezavisnih državnih organa (uključujući tu i Agenciju za borbu protiv korupcije koja je zakonom zadužena za nadzor nad sprovođenjem Strategije i Akcionog plana) i same Narodne skupštine koja je donela Strategiju (koja je takođe obveznik Akcionog plana). Ukoliko ovo nije bila namera, Vlada je imala mogućnost da precizira odluku, tako da se jasno odnosi na koordinaciju u okviru izvršne vlasti, koja je nesumnjivo potrebna. Naravno, pitanje je da li bi za tu svrhu i bilo potrebno praviti neki poseban mehanizam koordinacije aktivnosti, ili je samo trebalo primeniti postojeće mogućnosti (raspravljanje o sprovođenju Strategije i Akcionog plana na sednicama Vlade i njenih odbora itd.).

Dodatani problem predstavlja to što se ne može primetiti da je ovaj mehanizam, bio on ustavan ili ne, doneo bilo kakve rezultate. Naprotiv,

veliki deo obaveza iz Akcionog plana koje su dospеле u proteklim godinama nisu izvršene uopšte, u predviđenom roku ili na predviđeni način, a upravo su ministarstva bila nosioci ključnih aktivnosti koje nisu ispunjene (izrada nacrti zakona, izrada analiza koje su osnov da se uđe u promenu zakona itd.)

Odluka Ustavnog suda o pokretnju postupka za ocenu ustavnosti je vanredno zanimljiva i zbog nekoliko pravnog pitanja. Naime, Ustavni sud će razmatrati usaglašenost Vladine odluke sa Strategijom, pri čemu je osnov za to činjenica da je ona usvojena odlukom druge grane vlasti (Narodne skupštine). Drugo pravno pitanje, na kojem se nazire i konačna odluka u ovom predmetu jeste „da li Vlada može svojom odlukom osnovati koordinaciono telo za usmeravanje poslova iz delokruga državnih organa, imajući u vidu da je Zakonom o državnoj upravi propisano da Vlada može osnovati koordinaciona tela radi usmeravanja pojedinih poslova iz delokruga više organa državne uprave, a ne državnih organa“. Najzad, sporno je i to da li na čelu koordinacionog tela može da bude predsednik Vlade jer je postojećim propisima uređeno da je takvo telo sastavljeno od predstavnika ministarstava i posebnih organizacija.

Kriterijumi za imenovanje direktora javnih preduzeća

30. avgust 2016.

Ni nova uredba o imenovanju direktora javnih preduzeća, koju je Vlada donela krajem jula ove godine, pri kraju svog tehničkog mandata nije donela gotovo ništa novu u odnosu na prethodnu. Jedina nesumnjiva korist jeste to što će se pravila **primenjivati takođe na pokrajinski i lokalni nivo**, gde je, prema [nalazima istraživanja TS iz 2014.](#) vladala velika šarolikost a neretko i **potpuni voluntarizam** pri određivanju kriterijuma za izbor.

Ministarstvo privrede i Vlada propustili su priliku da otklone nelogičnosti na koje smo ukazali u dopisima [2014. i 2016. godine](#). Tako, ni [nova uredba](#) ne obezbeđuje da se kod kandidata za direktora proverava makar minimum poznavanja svake od oblasti rada JP. Takođe, nije jasno istaknuta ni razlika između osnovnih i sporednih delatnosti preduzeća, što može uzrokovati pogrešno koncipiranje provere znanja. Ceo sistem ocenjivanja, iako jasan, neće doneti relevantne podatke. Tako se, na primer, ocena „ne zadovoljava“ vrednuje sa 1, što ulazi u zbir bodova, umesto da bude razlog za eliminaciju. Slična stvar je i sa školskom spremom. Bez jasnog razloga, titula doktora nauka se boduje sa 50% više poena nego relevantno fakultetsko/master obrazovanje. TS je predložila da se umesto toga postavi minimum obrazovanja kandidata, a da se, nevezano od dodatne stručne spreme, njihov kvalitet dalje ceni na osnovu pokazanih znanja. Žalimo što ovaj naš predlog nije prihvaćen, jer postojeći način bodovanja može podstaći sumnje u javnosti da je način bodovanja na neki način **u vezi sa navodima o proliferaciji titula doktora nauka**.

Isti je problem i kod vrednovanja radnog iskustva. Iz teksta Uredbe proizlazi da kandidat sa 10,5 godina radnog iskustva „vredi“ duplo više od onog ko je radio 9,5 godina, što je očigledno nelogično.

Isto tako, upitna je relevantnost dužeg rada na rukovodećem položaju i drugih postavljenih kriterijuma. Čini se da bi rešenje moglo da bude u tome da se postave minimalni formalni uslovi za iskustvo, obrazovanje itd, a da se svi drugi kvaliteti vrednuju kroz pisane i usmene provere znanja i veština kandidata.

Ispitivanje kandidata obuhvata i pitanja o programu preduzeća. TS je predložila da se provera jasnije veže za analizu postojećih programa, planova rada i izveštaja o radu. Istina, to podrazumeva i ispunjenje druge

obaveze – da javna preduzeća učine svima dostupnim svoje programe, planove i izveštaje na sajtu, što nije uvek slučaj. U članovima 6. i 7. Uredbe relativizovano je specifično radno iskustvo koje se traži od kandidata. Nekada je to moralo da bude u „u okviru delatnosti za čije obavljanje je osnovano javno preduzeće“, a sada, fluidnije „koji su povezani sa poslovima javnog preduzeća“.

Kad mediji saznaju da će se poštovati zakon

28. avgust 2016.

Kada je najava da će možda i sa zakašnjenjem biti poštovan zakon glavna vest na naslovnoj strani najstarijeg dnevnog lista (u polovičnom državnom vlasništvu), onda sa tom zemljom nešto nije u redu. A upravo to se dogodilo u subotu. [„Politika“ objavljuje](#), i to ne na osnovu zvaničnih dokumenata, već „saznanja“, da će za koji dan biti raspisan konkurs za direktora policije.

Raspisivanje ovog konkursa je inače bila obaveza i po starom i po novom Zakonu o policiji. Prethodni direktor policije je razrešen na samom kraju prošle godine, a ostalo je do kraja nejasno kada se tačno navršio rok kada je morao da bude penzionisan. Od tada je vršilac dužnosti direktora policije načelnik uprave za jednu važnu oblast (saobraćajna policija), koji je pritom i vršilac dužnosti uprave kriminalističke policije. Ovo v.d. stanje uveliko relativizuje hijerarhijsku organizaciju u ovom važnom državnom organu.

Institut javnih konkursa je na mnogo načina relativizovan i u policiji i u drugim službama, ne samo nepoštovanjem zakonskih rokova za sprovođenje, već i medijski očiglednim političkim kadriranjem.

Šta govore dva uspešno rešena slučaja Poverenika

27. avgust 2016.

U vrlo kratkom vremenu su se dogodila dva slučaja gde su nakon oglašavanja Poverenika za informacije od javnog značaja i zaštitu podataka o ličnosti organi vlasti pozitivno reagovali i uskladili svoje ponašanje sa zakonom. U oba slučaja je reč bilo [o nedozvoljenoj obradi podataka o ličnosti](#), odnosno [nameri da se sa takvom obradom počne](#).

Situacija u kojoj se nakon oglašavanja i upozorenja Poverenika (ili bilo kog nezavisnog organa, udruženja, političara, novinara, građanina ...), koje dobije medijsku pažnju, problem brzo reši, u Srbiji poprima dimenzije velikog uspeha. Naime, postoje mnogi slučajevi u kojima ni javno oglašavanje o nezakonitostima, pa interesovanje javnosti, ni nastanak dodatnih štetnih posledica, nisu bili dovoljni da se problem reši. To se dogodilo mnogo puta ne samo pojedincima koji jedva uspeju da dobiju kakvu – takvu pažnju medija, već i u onima koji imaju stalan i dobar pristup. Na kraju krajeva, brojni su slučajevi u kojima je i Poverenik za informacije insistirao na primeni zakona i strateških akata Srbije, a koji još uvek nisu rešeni.

Zašto su, inače dobre vesti, o rešavanju slučajeva na koje je ukazano u medijima, govore u stvari o mnogo čemu lošem? Zato što ozbiljnih nezakonitosti ima mnogo više nego mogućnosti da se zadobije pažnja medija. Zbog toga mora da postoji (ili mora da se napravi) sistem u kojem će nezakonitosti rutinski uočavati i otklanjati obični „pešadinci“ u javnim službama, bez potrebe za angažovanjem medijske „teške artiljerije“.

Saopštenje²

Šta očekivati od Vlade Srbije u borbi protiv korupcije

30. avgust 2016.

Transparentnost Srbija smatra da bi Vlada Srbije u naredne četiri godine borbi protiv korupcije morala da posveti znatno više pažnje nego što je činila do sada i nego što je učinjeno u ekspozeu premijera, da bi u toj oblasti došlo do potrebnog napretka. Aktuelna vlast nosi veću odgovornost za rezultate od svih prethodnika, zato što približavanje EU, sudeći po iskustvima drugih, predstavlja

jedinstvenu i neponovljivu priliku za sistemske reforme. Dobro je što je borba protiv korupcije ponovo proklamovana kao jedan od prioriteta. Međutim, iznenađeni smo što je rešavanju ovog problema posvećeno manje pažnje nego 2014, a pogotovo 2012. (Zanimljivo je da se u ekspozeu navodi „da ćemo borbu protiv korupcije staviti na vrh agende“, iako se ona navodi u okviru poslednje, desete, tačke ekspozea, u okviru „borbe protiv kriminala i korupcije“). Do sada postignuti rezultati u sprovođenju antikorupcijskih mera nisu takvi da bi opravdali bilo kakvo umanjeno angažovanje, naprotiv. Ostaje nada da će Vlada u praksi delovati šire nego što je najavljeno, odnosno, da će je zahtevi građana, kontrola nezavisnih organa i narodnih poslanika i perspektiva EU navesti na sveobuhvatnije delovanje.

Deo programa Vlade koji govori o korupciji polazi od konstatacije da “Srbija uspešno primenjuje svoju Strategiju za borbu protiv korupcije iz 2013. godine”, iako precizni pokazatelji govore potpuno suprotno. Tako, [prema izveštaju Agencije za borbu protiv korupcije](#) za prošlu godinu, od 422 aktivnosti predviđene za poslednji izveštajni period samo njih 82 je bilo realizovano u skladu sa postavljenim indikatorom, a od toga samo 29 na predviđeni način i u propisanom roku.

U pogledu represije korupcije, pozitivno je što se u ovom programu nove Vlade govori o pitanjima koja jesu iz njene nadležnosti, odnosno, o donošenju i primeni pojedinih strategija i zakona, a ne o krivičnim istragama u pojedinačnim slučajevima. Prema našem mišljenju pravilno se uočava i značaj prijavljivanja većeg broja slučajeva korupcije, ali se ne razrađuju mere koje bi trebalo da dovedu do tog cilja, dok one koje su pomenute (zaštita uzbunjivača), očigledno nisu dovele do tog cilja. Više pažnje je posvećeno

² <http://www.transparentnost.org.rs/index.php/sr/aktivnosti-2/saoptenja>

istragama finansijskog kriminala i reorganizaciji javnih tužilaštava. To su mere koje bi mogle imati korisne efekte u borbi protiv korupcije, pogotovo tamo gde ona nije bila uspešna zbog nedovoljnog znanja tužilaca, ali se stiče utisak da su i one mogle biti ranije primenjene (Strategija usvojena još u maju, a nacrt Zakona se pojavio u avgustu prošle godine).

Premijer je po ko zna koji put najavio usvajanje Zakona o poreklu imovine. Međutim, iz onoga što je naveo u ekspozeu može se zaključiti da je u stvari reč o unakrsnoj kontroli imovine i prihoda, što je mehanizam koji zakonski postoji već 13 godina. Zato bi pre svega trebalo objasniti odnos novog zakona sa postojećim, kao i razloge zbog kojih do sada nije bilo većih rezultata u primeni. Zanimljiva ilustracija nedovoljnog sistemskog pristupa u borbi protiv korupcije jeste činjenica da se donošenje ovog zakona ne pominje ni u antikorupcijskoj strategiji ni u akcionom planu za poglavlje 23 evropskih integracija. S druge strane, ni u ekspozeu, ni u objavljenom nacrtu izmena Krivičnog zakonika nema govora o eventualnom kriminalizovanju “nezakonitog bogaćenja”, kao što je planirano u strateškim aktima iz 2013.

Može se pohvaliti entuzijazam sa kojim su u ekspozeu najavljene izmene Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije i to da će ovaj organ dobiti “instrumente za rad”, jer je reč o rešavanju problema koji su poznati već godinama. Slično kao i Agencija, i drugi nezavisni državni organi (Zaštitnik građana, Poverenik za informacije, Državna revizorska institucija ...) u godišnjim izveštajima stalno ukazuju na probleme iz svojih oblasti i potrebu za izmenama zakona, ali, po oceni TS, izostala je adekvatna reakcija Skupštine i Vlade na te inicijative. U ekspozeu nema obećanja da će se u tom pogledu nešto promeniti.

Generalno, kao nedostatak premijerovog programa može se navesti to što se nedovoljno govori o prevenciji korupcije, to jest, što plan ne posvećuje pažnju aktivnostima kao što su obezbeđivanje većeg pristupa informacijama, organizovanje javnih rasprava i analize rizika od korupcije u pripremi svakog zakona, uređeno lobiranje i transparentno donošenje odluka, smanjivanje diskrecionih ovlašćenja, predstavljanje detaljnih analiza mogućih rešenja pre donošenja odluka o najvećim infrastrukturnim projektima i kreditnim aranžmanima, primena pravila o javno-privatnom partnerstvu, državnoj pomoći i javnim nabavkama, poštovanje pravila o depolitizaciji javnih službi. Doduše, treba istaći da se neke antikoruptivne mere mogu pronaći u drugim delovima ekspozea, na primer u poglavljima u kojima se obrađuju pitanja planiranja budžeta, rada inspekcija, okruženja za mala i srednja preduzeća i primene Zakona o opštem upravnom postupku.

Podsećamo da je Transparentnost – Srbija i pre raspisivanja izbora objavila i uputila svim učesnicima u izbornoj trci, a nakon izbora svim poslaničkim grupama, [spisak prioriteta u borbi protiv korupcije za period 2016-2020](#).

Mediji

Zanimljivo je uporediti na koji način su dve novinske agencije, Beta i Tanjug, prenele [saopštenje TS](#) o tome šta očekivati od Vlade po pitanju borbe protiv korupcije.

TS: Vlada mora da se više posveti borbi protiv korupcije da bi ostvarila napredak

Beta, 30. avgust 2016.

Vlada Srbije u naredne četiri godine bi borbi protiv korupcije morala da posveti znatno više pažnje nego što je činila do sada i nego što je učinjeno u ekspozeu premijera, da bi u toj oblasti došlo do potrebnog napretka, ocenila je danas nevladina organizacija Transparentnost Srbija.

"Aktuelna vlast nosi veću odgovornost za rezultate od svih prethodnika, zato što približavanje EU, sudeći po iskustvima drugih, predstavlja jedinstvenu i neponovljivu priliku za systemske reforme. Dobro je što je borba protiv korupcije ponovo proklamovana kao jedan od prioriteta. Medjutim, iznenadjeni smo što je rešavanju ovog problema posvećeno manje pažnje nego 2014, a pogotovo 2012", navodi se u saopštenju Transparentnosti.

Ta organizacija je ocenila da do sada postignuti rezultati u sprovođenju antikorupcijskih mera nisu takvi da bi opravdali bilo kakvo umanjenje obima i intenziteta, naprotiv.

"Deo programa Vlade koji govori o korupciji polazi od konstatacije da 'Srbija uspešno primenjuje svoju Strategiju za borbu protiv korupcije iz 2013. godine', iako precizni pokazatelji govore potpuno suprotno. Tako, prema izveštaju Agencije za borbu protiv korupcije za prošlu godinu, od 422 aktivnosti predviđene za poslednji izveštajni period samo njih 82 je bilo realizovano u skladu sa postavljenim indikatorom, a od toga samo 29 na predviđeni način i u propisanom roku", dodaje se.

Transparentnost je podsetila da je premijer "po ko zna koji put" najavio usvajanje Zakona o poreklu imovine" ali i ukazala da se po onome što je naveo u ekspozeu može zaključiti da je reč o unakrsnoj kontroli imovine i prihoda, što je mehanizam koji zakonski postoji već 13 godina.

"Može se pohvaliti entuzijazam sa kojim su u ekspozeu najavljene izmene Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije i to da će ovaj organ dobiti 'instrumente za rad', jer je reč o rešavanju problema koji su poznati već godinama. Slično kao i Agencija, i drugi nezavisni državni organi (Zaštitnik gradjana, Poverenik za informacije, Državna revizorska institucija...) u godišnjim izveštajima stalno ukazuju na probleme iz svojih oblasti i potrebu za izmenama zakona, ali, po oceni TS, izostala je adekvatna reakcija Skupštine i Vlade na te inicijative. U ekspozeu nema obećanja da će se u tom pogledu nešto promeniti", ocenjeno je u saopštenju. Kao nedostatak premijerovog programa takodje se navodi i to što se nedovoljno govori o prevenciji korupcije.

TS: Više pažnje posvetiti borbi protiv korupcije

Tanjug, 30. avgust 2016.

Transparentnost Srbija saopštila je danas da aktuelna vlast nosi veću odgovornost za rezultate od svih prethodnika, zato što približavanje EU, sudeći po iskustvima drugih, predstavlja jedinstvenu i neponovljivu priliku za sistemske reforme i smatra da je dobro što je borba protiv korupcije ponovo proklamovana kao jedan od prioriteta.

TS smatra, naime, da bi Vlada Srbije u naredne četiri godine u borbi protiv korupcije morala da posveti znatno više pažnje nego što je činila do sada da bi u toj oblasti došlo do potrebnog napretka.

Iznenadeeni su, kažu, što je rešavanju ovog problema posvećeno manje pažnje nego 2014, a pogotovo 2012.

"Do sada postignuti rezultati u sprovođenju antikorupcijskih mera nisu takvi da bi opravdali bilo kakvo umanjeње obima i intenziteta angažovanja, naprotiv. Ostaje nada da će vlada u praksi delovati šire nego što je najavljeno, odnosno, da će je zahtevi građana, kontrola nezavisnih organa i narodnih poslanika i perspektiva EU navesti na sveobuhvatnije delovanje", navodi se u saopštenju TS.

Kada je reč o represiji korupcije, TS pozitivnim ocenjuje to što se u programu nove vlade govori o pitanjima koja jesu iz njene nadležnosti, odnosno, o donošenju i primeni pojedinih strategija i zakona, a ne o krivičnim istragama u pojedinačnim slučajevima.

Navode da se prema njihovom mišljenju pravilno uočava i značaj prijavljivanja većeg broja slučajeva korupcije, ali se ne razrađuju mere koje bi trebalo da dovedu do tog cilja, dok one koje su pomenute (zaštita uzbunjivača), očigledno nisu dovele do tog cilja.

Više pažnje je posvećeno istragama finansijskog kriminala i reorganizaciji javnih tužilaštava.

To su mere koje bi mogle imati korisne efekte u borbi protiv korupcije, pogotovo tamo gde ona nije bila uspešna zbog nedovoljnog znanja tužilaca, ali se stiče utisak da su i one mogle biti ranije primenjene (Strategija usvojena još u maju, a nacrt Zakona se pojavio u avgustu prošle godine).

Osvrnuvši se na najavljeno usvajanje Zakona o poreklu imovine, TS primećuje da je u stvari reč o unakrsnoj kontroli imovine i prihoda, što je mehanizam koji zakonski postoji već 13 godina.

Zato bi, smatraju, pre svega trebalo objasniti odnos novog zakona sa postojećim, kao i razloge zbog kojih do sada nije bilo većih rezultata u primeni.

Navodi se i da se može pohvaliti entuzijazam sa kojim su u ekspozeu najavljene izmene Zakona o Agenciji za borbu protiv korupcije i to da će ovaj organ dobiti "instrumente za rad", jer je reč o rešavanju problema koji su poznati već godinama.

Slično kao i Agencija, i drugi nezavisni državni organi (Zaštitnik građana, Poverenik za informacije, Državna revizorska institucija ...) u godišnjim izveštajima stalno ukazuju na probleme iz svojih oblasti i

potrebu za izmenama zakona, ali, po oceni TS, izostala je adekvatna reakcija Skupštine i Vlade na te inicijative. U ekspozeu nema obećanja da će se u tom pogledu nešto promeniti.

Zamerka TS-a je da se kao nedostatak premijerovog programa može navesti to što se nedovoljno govori o prevenciji korupcije, to jest, što plan ne posvećuje pažnju aktivnostima kao što su obezbeđivanje većeg pristupa informacijama, organizovanje javnih rasprava i analize rizika od korupcije u pripremi svakog zakona, uređeno lobiranje i transparentno donošenje odluka, smanjivanje diskrecionih ovlašćenja....

Doduše, napominju, da treba istaći da se neke antikoruptivne mere mogu pronaći u drugim delovima ekspozea, na primer u poglavljima u kojima se obrađuju pitanja planiranja budžeta, rada inspekcija, okruženja za mala i srednja preduzeća i primene Zakona o opštem upravnom postupku.

